

Hrvatska narodna banka Odlukom o privremenom ograničenju raspodjela od 14. siječnja 2021. ("Narodne novine", br. 4/2021., u nastavku teksta: Odluka) kreditnim je institucijama ograničila provođenje raspodjela, što uključuje isplatu dividenda i stvaranje obveze isplate dividende, otkup vlastitih dionica te dodjelu varijabilnih primitaka, do 31. prosinca 2021.

Cilj je Odluke bilo povećanje otpornosti kreditnih institucija i očuvanje stabilnosti financijskog sustava u cjelini u uvjetima visoke neizvjesnosti u vezi s učinkom izvanrednih zdravstvenih i gospodarskih okolnosti na poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

U skladu s člankom 4. Odluke Hrvatska narodna banka početkom rujna 2021. preispitala je postojanje razloga na temelju kojeg je Odluka donesena, te je ocijenila da su se okolnosti od donošenja Odluke promijenile u mjeri dovoljnoj da opravdaju prijevremeno ukidanje Odluke od 1. listopada 2021.

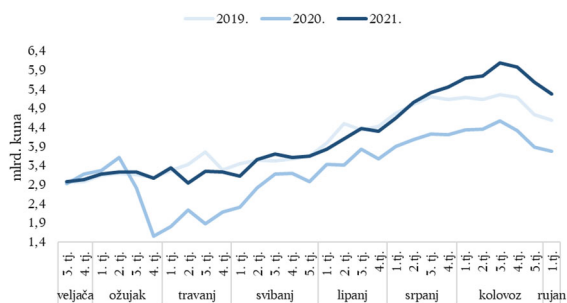
Napredak u procjepeljivanju stanovništva te općenito povoljnija epidemiološka situacija uoči ljeta 2021. omogućili su ublažavanje epidemioloških mjera. To je uz dobru turističku sezonu (Slika 2.) ojačalo gospodarski oporavak, osobito u najsnažnije pogođenim djelatnostima, što je vidljivo i u rastu prihoda poduzeća (Slika 1.). Također, znatno je smanjen oslonac poduzeća na fiskalne potpore, dok su se izlasci poduzeća s tržišta zadržali na niskoj razini (Slika 3.). Kreditne institucije ostale su dobro kapitalizirane tijekom cijeloga promatranog razdoblja, zahvaljujući između ostalog i zadržanim zaradama (Slika 6.). Stabilnost poslovanja kreditnih institucija omogućila je neometano financiranje svih domaćih sektora (slike 4. i 5.). Uzimajući u obzir sve navedeno, Hrvatska narodna banka ocijenila je da više ne postoji potreba za sveobuhvatnom makrobonitetnom mjerom ograničenja raspodjela te se predmetna Odluka ukida od 01. listopada 2021.

Umjesto općeg ograničenja raspodjela u okviru redovne supervizorske procjene profila rizičnosti pojedinačnih kreditnih institucija nastavit će se s posebnom pozornosti pratiti izloženost rizicima, osobito kreditnom riziku, kao i adekvatnost razine kapitala i politike dividenda svake pojedinačne institucije. Također, od kreditnih se institucija očekuje da i nadalje primjenjuju razboritu politiku dividenda, koja će osigurati njihovu sigurnost i stabilnost odnosno dugoročnu održivost poslovanja.

Ukidanje Odluke u skladu je s postupanjem Europskog odbora za sistemske rizike, čija Preporuka o ograničenju raspodjela tijekom pandemije bolesti COVID-19 (ESRB/2020/7 i ESRB/2020/15) istječe 30. rujna 2021., a njezino trajanje neće se produljivati.

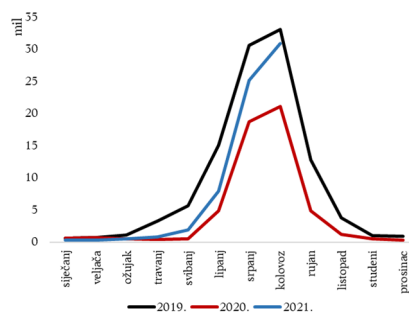
## Dodatak

Slika 1. Iznos fiskaliziranih računa u svim djelatnostima



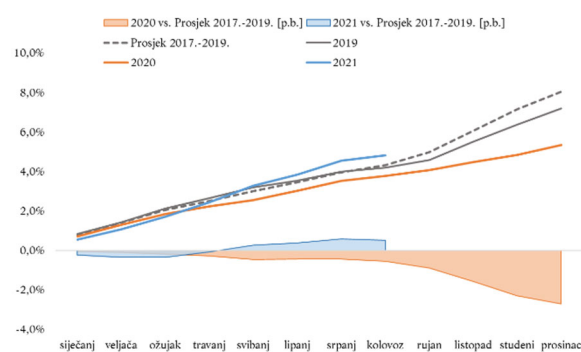
Izvor: Porezna uprava i Fina (obrada HNB-a)

Slika 2. Noćenja gostiju



Napomena: prikazan je ukupan broj gostiju (domaći i strani).  
Izvor: HTZ

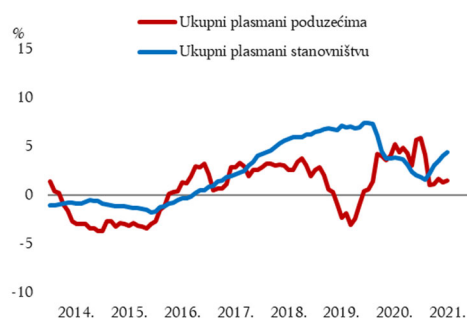
Slika 3. Odlasci poduzeća s tržišta



Napomena: Prikazani su stečajevi, likvidacije i zatvaranja poduzeća u odnosu na ukupan broj aktivnih subjekata u određenoj godini.

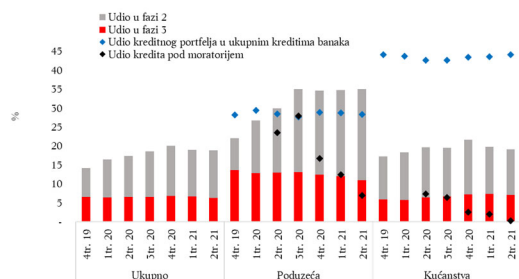
Izvor: Porezna uprava i Fina (obrada HNB-a)

Slika 4. Kreditiranje poduzeća i kućanstava



Napomena: Prikazane su godišnje stope promjene plasmana na osnovi transakcija.  
Izvor: HNB

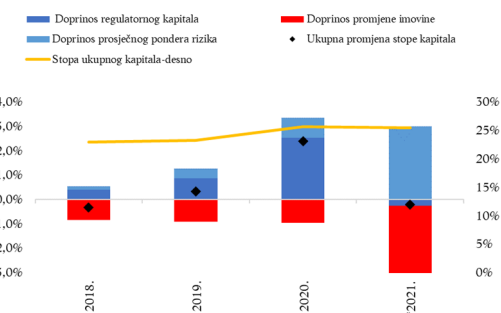
Slika 5. Kvaliteta kredita i moratoriji



Napomena: Krediti u fazi 2 odnose se na prihodonosne kredite kod kojih je došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika, a krediti u fazi 3 na neprihodonosne kredite kod kojih je došlo do gubitka. Prikazana je bruto vrijednost kredita.

Izvor: HNB

Slika 6. Stopa ukupnog kapitala kreditnih institucija



Napomena: \*odnosi se na lipanj 2021.

Izvor: HNB